

քիչ, ուսեսալ կինը ձեզ համար կին մը չէ՝ ու կը բազմաք, կը պահանջէք իսկ զի «պիտուութիւնը, ուսումը, չեղածանն այդ վերջին դարարը մեր երազներուն ու զայն դեղեկցադոյն ընծայելու ջանքով իր բնական վայելչութիւնէն ու հոգեւէն չը մերկայցնեն» :

Կը կարծէք ուրեմն որ ուսմամբ կինը կը կորուսնէ՝ իր չորսը, բայց այդ չորսը զոր գեղեցիկ քան դժգոհեցիր իրեն կոչեցին, իմացականութեան ցոլքը չէ՝ մանաւանդ զէմքին վրայ, չարմուսնքին, խառնածքին մէջ, բոլոր անձին վրայ Ուսումը, զարգացնելով իմացականութիւնը, աշխատանքներով զայն, կը յաւելու, կը փափկացնէ այդ չորսը : Միայն է որ մարմինը կ'ոգեւորէ : անոր գեղեցիկութիւնը ամէնէն աղեղ գեմքին հրապարք կուտայ, առանց անոր ամէնէն բարեկեցութեան մարմինը արձան մէ լոյլ : Ու անմշակ միտք մը չի կրնար գեղեցիկ համարուիլ : Կախարհաւորաց մը հակառակութիւն մէ, աղայ մէ առանց ունենալու ալ կ'ուսնայ, աղայի սիրուն միամտութիւնն ու անմեղութիւնը, կ'ուսնու մտքը մտքի մ'արտայայտութիւն եղող խօսքին մէջ ինչ վայելչութիւն կրնայ գտնել զարգացեալ միտք մը զոր ամէն վայելչութեան ոլորտի վիճակներն, խրատներն զանիկ բայցարարութիւնը, գաղափարաց թիւր լծորդութիւնը, տըրդայալմուն ծաղկելի մտածմունք : Պէտք չունի՞ք խօսքին, մտքին, ուրեմն անբանին մէջ պիտի գտնէք ձեր խելալը, ինչպէս գտնեցէր երկու կին, մին սուղա, միւսն ուսեալ : միշտ այս վերջնայն հագուստին ու կապուստին մէջ աւելի վայելչութիւն պիտի յայտնէք քան առաջինը : Երբեք ինքն իրենց պիտի կարծէր գեղեցիկութիւն, կերպաներու արժէքին հետ պիտի չարիէ չորսը, իր լաթերուն կողմը պիտի լինի աւելի քան հաղորդ : Ուսեալ կինը, որ ինքնին յղկուած է ճաշակը, որ կրնայ ուսումնասիրել նորաձեւութեանց թերթները, լաւագոյնս պիտի կրնայ ընտրել վայելչութիւն եւ արարչութեան մէջ ալ գտնել զայն ու հոն մանաւանդ նորաձեւութեան կոյր ստորիկ մը չպիտի լինի նա՞ իրեն վայելչութեան նախամեծար համարելով քան նորահար ալ անյարմար կերպ մը : Հարուած չքուած ագետը, իր չլրագոյնացող կրօնը, «ճանդրիճեկութեան» ձեւին մէջ, զայնի ցոյց գնելու դիտարարութիւն մը պիտի մասնէ, ինչ որ ծիծաղալարութիւն մը, ուսեալ կինը պիտի մտնայ զայն, այո՞, բայց պատահած պէտք ընտրեալ, յաճախ պարզ՝ այլ միշտ ճաշակաւոր իր հարուածը անքան աւելի պիտի փայլեցնէ զինքն, որքան ինքն անտարբեր է անոր : Յիշմանք, թարթողութիւն կամ Միայն խառնութիւնը չըպիտի դեղերի : Ե՛ն ինչ աղէտ կը գտնէք հող, եթէ պէտք չունի աղքատորէն ճաշակ ու ձեւ մտարար, եւ երբ հարուստ կամ միջակ աստիճանի տէր, իր խելաքովը, անձամբ կարելով կամ ոչ բազմապահանջ դերձակութեանց հրահանգ տալով, կրնայ քիչով գոհացնել իր պէտքը : Այսպէս կը հաստատէք միայն թէ չաղարութիւն չաճախ անարար ընկերն է տղի-սուրբան :

Ռ. Յ. ՊԵՐՊԵՐԱՆ
(Երբեք-նիւն)

ՀԱՅՏՐԵՆԻՔԻ ԿՈՐԻՆԹՈՒՆԵՐԻ ԱՊՈՍՏՈՆԵՐԸ

ՏԻՐՆՏԱՍ ԵՒ ԲԱՐՆԻԿԵՆԴԱՆ
Փետրուար 14ի տօնը նշանաւոր է առաւելու եւ հայաց աղբիւն համար, վասն զի այդ տօնն է թէ՛ հիթանոսական եւ թէ՛քրիստոնէական : Հիթանոսական է, վասն զի Միհրը, այսինքն Հուրը, կրակի այս աստուածը որ երբեք չի մարտնչուի եւ, վերապիս կը յիշատակուի : Կրակի այս հանդէսը, Բէլէ-Կէ-Կէ, զոր Հայք միայն ամէն տարի փետր. 14ին կը կատարեն, ուրիշ բան չէ եթէ ոչ այն սովորութիւնը որ կրնայ հիթանոս Հայոց մէջ, որք տարին մի անգամ, դուրսէ ձմարն մէջ, կը բոլորէին կրակին շուրջ եւ երկրպագելով ցնծութեամբ կը առնէին հուրը, կրակը : Մինչեւ ցայսօր այն հարսեր ու փեսայներ, որք անցած տարուան մէջ ամուսնացած են, կրակի բոցերուն վրայէն կը ցատքեն թեւ թեւ տուած, որպէս զի հաշի-նէր, հրեղին զուսպներ ծնին : Իսկ մանկան ի տան այդ տեսարանին կ'երգեն ծափահար «Գրիստոս փառաց» տաղը : Միայն զիպերու, քաղաքներու մէջ չէ որ խորոյներ կը վառուի, այլ եւ աստուածային տաճարներու մէջ լոյս կը վառի եւ ա-

մէն հայ քրիստոնէայ արարական է իր միմը աւագ սեղանի կանգնելով լուսէն վառելով՝ վառ միմը ձեռքը բռնած իր տունը մանեղ եւ իր տան հրազը այդ լուսով վառել :

Իսկ ինչպէս ռաւակութիւնը կ'աշխատէ այդ տօնը Դիւն-Դիւն : Դիւն-Դիւնը հետեւեալ ձևով կ'աշխատէ : Բայց այդ քրիստոնէական բանն ալ ճշմարտութիւն մէջ յիշուած չէ, այլ հոն գրուած է «տօն քառասորեայ գալստեան Քրիստոսի ի տաճարն» : Մի դուրսէ ինչպէս Հայք ի պատիւ Միհրի, կրակի աստուծոյն, այս հանդէսը կը կատարէին, կը հաւատային թէ այն օրը Տիր աստուածն ալ իրենց գործերը, չար ու բարի, այն օրը կը դրէ, եւ թէ որպէս զի ծուռ ու մուռ չգրէ, լոյս վառելով, Տիր կամ ըստ ռաւակի աւանդութեան Գրող աստուածն անսխալ գրէ թէ՛ իրենց անունները եւ թէ իրենց գործերը : Լուսաւորիչ հին տօները շինչեւ հար չըմանելով վերածեց հին վարդապետը Քրիստոսի պայծառակերպութեանն ի թափոր, իսկ հին Տէրնոսաւը, այսինքն Տիրի հանդէսը, Տեառնըդաւաճիլ, վասն զի Միմէն ծերանին նայն օրը Հայոց քրիստոնէական մէկ բանն արաստուած էր տաճարին մէջ, անուանելով Քրիստոսը Լոյս, եւ հիթանոս Հայն, որ քրիստոնէացած էր եւ տակաւին իր Լոյս աստուածներուն աղբիւնութեան տակ էր, յանկարծ Մահակ Պարթեւի բերնէն կը լսէր «Լոյս ի լուսոյ, ճառագայթ ի մութաց, հուր կենդանի» բառերն ու տաղերն :

Այլ եթէ հին դուստները Միհրըն ու Տիրը յիշելով ժողովրդեան սրտին կը տիրէին, եւ այլ եւ այլ առաջնորդներ յերկրէն, Անաղ ճգնաւորն ու Լոյսաւոր քարոյնով իրենց նախասկիւն կը դնէին, հայ դպիրներն ալ ժողովածուն գրեցին, հետեւելով հրեայ ռաբբաններու, որք թալմուտը չէին, ուրիշ բան չըրին, բայց եթէ հրեայ իշապան սեւեւ քրիստոնէութենէ զտուայցնելով, վասն զի միակնութիւնը հրապարակ էր իշապան սեւին : Թալմուտով ռաբբանը պնդեցին թէ ամէն հրեայ ամուսնանալու է, միայն մէկ կին առնելու պայմանաւ, մինչդեռ Ս. Գիրքը թղթատրած էր բազմակնութիւնը : Թալմուտով ռաբբանը պնդեցին թէ Ս. Գիրքէն դուրս աւանդութիւններ կան, որք պահպանուելու են իսրայելի յաւիտեական զոյութեան համար, եւայն : Հայք եւս որովհետեւ պէտք ունէին նորանոր ուժերու, որպէսզի կաթոնան յաղորդակցուին ամէն տեսակ մեքենայութեանց, որք Ունիթոններու ձեւամբ կը դործուէին, իրենք ալ Հրեայ ռաբբաններու հետեւելով, Ս. Գիրքէն դուրս, այլ Ս. Գիրքէն դուրս շուրջապիտակ ժողովրդեան աւանդեցին եւ այդ դիրքը կոչեցին ժողովածոյ, որպէսզի Լուսաւորի լոյս հաւատքի լոյսը չմարի Ո՞վ էին այդ դիրքին հեղինակներն : Ինչպէս էին, այսինքն Տալմուտեցի եւ այդ Տալմուտի ոգին կողմ դպիրներ : Ուրիշ տալու համար թէ Տալմուտային ինչ հնարներ ունեցած է, բաւ է յիշել թէ նա մտադրութիւն ունեցած է ամէն բան հայացնել : Ո՞վ չէին յայտնաբերել, կը հարցնէ Տալմուտայի, եւ յետոյ կը յարէ : «Ներսէս անուն Հայ մը եւ այլն» : Այս եւ այսպիսի աւանդութիւններ մեր ժողովրդեան կը ներշնչեն տեսակ մը ոգի տոհմային-կրօնական : Ուրեմն ի պահպանութիւն Հայ-Քրիստոնէութեան, հաւմանաւոր այն ժամանակը, ճարպիկ հնարք մը չէ՞ն այս եւ այսպիսի աւանդութիւնները ռաւակի ժողովրդեան մէջ :

Այլ ժողովածուն Տէրնոսայի համար ալ ունի գեղեցիկ աւանդութիւն : Սիմէոն գեղեցիկն մին է 72 թարգմանիչներէն, որք Պաղմէոս

Եղիպտոսի թագաւորին հրամանաւ Ս. Գիրքը յունարէն թարգմանեցին, առանձին առանձին խուցերու մէջ փակուած, իրարմէ անգէտ թարգմանելով, որպէս զի, երբ բազդատութիւնը լինի, թարգմանութեան հաստատում թիւնը տեսնուի Սիմէոն երբ կը հասնի Նոայի մարդարէի այն տողին թէ «հաւ կոյս յղատցի եւ ծնցի որդի», կը վարանի զայն թարգմանելու, ինքնին կը խորհի թէ հեթանոսք ո՞րքան պիտի պախարհակեն հրեայները որք այսպիսի բանի մը կը հաւատան, իսկ եթէ չթարգմանէ, դուրսէ միմները թարգմանեն եւ ինք իրեւ անհաւատարիմ պատժուի թագաւորէն : Այս մտաւ ժողովածոյ մէջ յանկարծ կը մտաւ ինք, եւ երբ կ'արթնայ, զարմանք կը տեսնէ որ այդ տողը լուսեղէն տառերով գրուած է, անուշտ հրեայապի լուսափետուր դարձել է Սիմէոն յետ գոհութեան առ Աստուած, կը խնդրէ որ մինչեւ չտեսնէ այդ կուսածինը չմեռնի : Աստուած եւս կը թղթատրէ որ Սիմէոն հարկաւոր տարիներ ապրի, եւ հաւ երբ Յիսուս իր ծննդեանէն քառասուն օր յետոյ ըստ օրինաց Տաճարը կը բերուի, կ'ընդունալէ Սիմէոն եւ Քրիստոսը գրեւորով կը գրէ. «Թող մեռնիմ այսուհետեւ զի տեսայ իսրայելի Փրկիչը եւ հեթանոսաց լոյսը» :

Տեառնըդաւաճիլ տօնն այս է, եւ այսօր է բարեկենդան :

Մեր նախնիք բարեկենդանը կը կատարէին քրիստոնէական ճշմարիտ բարոյականաւ : Ամէն տուն աւանդով իւր կերակուրէն բաժին կը հանէր իւր զրացի աղքատին : Այս բարի սովորութիւնն, աւագ, մեծ քաղաքներու մէջ այժմ սկսած է դադարիլ, մինչդեռ գիւղերու մէջ տակաւին կը պահուի : Երեւի զի իսրայել կը ծածկուի վարագուրով, որ է «օրինակ արտաքսման Աղաճայի իշապանի» : Աւագ օրհնութիւնն Ներսէս Շնորհալին էր գրուած է եւ կարի սրտառու իշապանաւ :

ԿՐՕՆԱՒՈՐ

ԻՆՉՈՒՒ

Հոգեկոյնի շուրջը պատու մը տարտամ Որ կիսաբաց պատուհանէ մը փախի Բզմալ, խոնոն, կը կեցնէ շատ անգամ, ի՞նչ ան տրտմիք, որպէս թէ խալի մը խղճի կանգնէր յանկարծ ու զարթոյն մը չպիտի կարծես անուրջ մը կը ցնդի օդալու : Ու կը զգանք սուր ջարջախառն բաղձանքին :

Ինչո՞ւ . . .

Գիշերին մէջ յաճախ լոյսերն հեռաւոր Որք սեւ զանգուածը ծակըրկէն տուններուն երազել տան մեզ երազանք մ'անսովոր, Արթնցնելով մտքին մէջ հոյն երեքուն Անմեկնիկ խորհրդաւոր թաղմութեանց, Մշտաթափառ եւ անկայուն զեղջ գնդու, Գերեզմանին պէս անիմաց, անթափանց :

Ինչո՞ւ . . .

Ճամբուն վրայ երբեմն աղբիկ մ'որ անցնի, Երանդակութիւն մ'որ խուսափի հեռանայ, Ամբողջ փթթում մը թարմազեղ գարունի, Վշտի պէս բան մը կուտայ մեզ կամայ, Սարսուռ մը ցուրտ որ սրտինմէջ սողոսկի, Վրդովում մը, կարծես փախած մը լալու, Դառնութիւն մը խաբուած յոյսի, պատրանքի :

Ինչո՞ւ . . .

30 յուն. 92 ԱՐՇԱԿ ԶՈՊԱՆԵԱՆ
ՎԵՐՆԱՏԱՆ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ

Եկեղեցւոյ մը վերնատունն է . կա՛նանց խուռն բազմութիւն մը նստարաններն ու գետինը գրաւած է, ոմանք ճոխ արդու-զարդի մէջ տնեւ ու թափփաճ, եւ ոմանք ալ՝ իրենց զգեստներուն պարզութեան մէջ գեղեցիկ ու հրապուրիչ : Ծառերը իրարու ակամաքի կը փափան, մէկ քանիները բարձրաձայն կը խօսակցին, քիչերն աչքերին իրենց ազդեցողութիւնը վրայ յառած, այդ բարեպաշտ դիրքին մէջ մտախոհ՝ աղօթքի եւ սուրբ մտածմունքուն մէջ թաղուած կը թուին : Բայց զարմանք . երկար վայրկեաններ կանցնին եւ

աղօթագրեցն թերթ մը իսկ չեն դարձնէր, մինչ անոց փոփոխակի չառագիւղ՝ ժպտիլը՝ կամ յոնքերու սրտաւոր կը տեսնուի : Մտադրեալ մը ըլլալու պէտք չկայ հասկնալու : համար թէ անոնք իրենց լողակեան զգայարանքին ամբողջ զօրութեամբ միմնանց հետ տեսակցող կիներուն յատկացուցած են : Պահ մը կը կարծէ մարդ որ գեղեցիկ ուսուցիչ յատկացաւ ինչպէս մը մէջ կը դառնուի, եթէ չլսէ ժամերգութեանց ձայններ :

Երկու կիներ բարձրաձայն կը խօսին .
— Հապա՛ — կ'ըսէ անոնցմէ մին ձեռքերն ու ոտքերը իր խօսքերուն համեմատ չարմիւրջով — պէտքի հարուր հեղատատ կ'ուրքի խօթութիւն խօթութիւն մտած կը պարտէին, եւ մեր օրերը կ'աճար, կ'աճարէին : Երբ ալ վախճալ նշանած կեցած էրք ամա, տունէն պիտի դուրս չէինք ելլար . հէմ իրարու էրես պիտէ չէինք տեսնար :

— Հապա՛, կ'ըսէ քիչ մը անհոգի, հիմալուսն ճաշինկերն ալ անսնկ վարժուած են, ինծի անսնկ կուգայ քի ասիկա դարար պահ մը չէ տէրի : Իլլէ քիմ հիմակ եւ երբ է, մանչն ալ տուր կացած է, եւ իմ աղաւ ալ անսնկ է, մտքի լալալ կ'ուրէ կոր . . . Դա՛րք քանի մը հոգիի ալ հարցուցինք միտակցինք, աղէկ աղջիկ է կ'ըսեն կոր, ծաղկոյ մարիթէթը տեղ մը չկայ տէրի մէջ կ'ըսեն կոր . . .

— Աման տունն է, հաւատացի՛ր . . . ծառքի մարիթէթը ըսածինն ինչ է քի : քուրչի կտորներ իտար կարել, թալմիկի էօրթիւ չնկ, տաղը դուրսի իրէկ առնել, պէտքերի կաղնիները հարգեցնել . . . հէլէ մէջ մը մտքովս ինչեղութիւն նայինք միս մը ճարդերուն ճամբան կ'աճէ . . . պուլաւըն չեմ վար տէրի մօրը երեսին պահ պահ կը պոսայ չէրք : մէյմն ալ քի խօսքը մէջերին՝ քանի քի առջի նշանածն եւս է կ'ըսէ ինչ, անոր փոթէկարաք ինչո՞ւ քովը կը պահէ կոր :

— Առ ո՞վ ըսաւ . . . ասոր հաւատալ չի գար չիտակ . . .

— Բա սո՞ւտ պիտի ըսեմ, ճանրմ թուրս, աղքատ աղջիկը անցած օր հոն կացեր տեսեր է աղա, հիշ ալարըմիչ չէ ըրեր, էրես պիտէ չէ էկեր, բաժնաւոր ընտրին պիտէն էլլայ վրան թափի . . . Ինչո՞ւ պէ՛ք ինչ պէ՛ք ինչ, միշտ պէ՛ք . . . չիտակ եւս քու տեղը ըլլամ ինչ, սա բանին վաղ իմանցիմ, ինչէ աղքատ աղջիկը կայ — իմ ասաւ պղծակ է — միւսն է տէրի չեմ ըսեր ամա, ամա՛նալուսն ուսուցիչով թէրպիչով թա՛մ քու աղա՞նք է, հէմ ալ չիտակը աղաւ լալու է . . .

Այդ միջոցին վանդակներուն կողմէն անսովոր աղմուկ մը լսուի, որ սակայն այդ կանանց համար սովորական բան մը ըլլալու է, վասն զի իրենց խօսակցութեան անխաղ կը շարունակեն, կը կարծէք թէ կնոջ մը չըմաղկոտը լուսաւորութիւն միջոցին բռնած է . ոչ :

Վանդակին եզրերը երկու ձեռքերով ըսնած երկայնահասակ օրիորդ մը, գեղձան մազերով եւ ծաւի աչքերով, կուլայ, չուրք իր վանդակէն բաժնուիլ . ուրիշ կնոջ մը անոր տեսեր կանգնած աղջկան զոյանքէն բռնելու օրիորդ ուժով կը քաշէ ըսելով . — Ալ հերթը է, երկու ասանթ եղաւ հոտ կեցեր ես, տեղեղ պիտէ չեն երկար կոր, սաղը ըսած պանը չունիմ տուն, քիչ մնալ ասդին եկուր տէ չօճուխ մարդու երես տեսայ . . . մեզայ սըրքի խտր պոյ ունիս, նստած տեղը պիտէ խափէր կոցեր ես :

Բայց, տիկին, ես քեզի բնաւ չեաւ մը չեմ տար կոր . . . Թո՛ղ չըմաղկոտիս զոյանքը, հիմա պիտի պատուի . . . Աստուած ամա, արդէն կարելի զակուրէն — կ'ըսէ աղջիկը հեկեկալով — . . . ահա՛ւստի զովս քիչ մը տեղ կայ, դաւակը ալ թող գայ նստի, միտակն պատարար կը դիտեց . . .

— Հըմ . . . պատարար մը մի . տէրի-խանդները չըսեն, կի՛տի չը խախտ, ինծի՛ պիտի կըրկեցնես . . . ասորք պիտի լինի իմին վախճին ըրած պաներն են . ես չիտակմ, ասիմա՛ն :

— Այդ ինչ խօսքը է, տիկին, եկեղեցւոյ մէջ : Գոնէ քիչ մը կամայ խօսէ, ամօթ է, վարէն ամէնքը վեր կը նային կոր . . .

— Գուրի՛ն ալ չուրած պանը . . . քու վոր նայեցէք, ինծի ամօթը սորվեցնելու երկրէ . . . քա ամա չը խօսիմ ըսի, չեղաւ . ալ սըտեղըս եկաւ նէ (կուրքը ցոյց տալով), մե՛ղայ ճաթիլը պահ մը չէ . . .

Չայրութի չունչ մըն է կը բողի ամէն կողմէ, ասուրքները կնոջ իրաւունք կուտան, երիտասարդներէն՝ օրիորդին, երկու կուսակցութեանց բաժնուած են : Բարեբաղդաւոր գործը չուտով կը գործադուրի : քիչ հոգին սեւեր հագած երկու կին լացող օրիորդը նշանացի իրենց զովը կը հրաւիրեն : Ասոնց փոքրագոյնը միտակն շատ գէր է եւ երկուքն ալ բնաւ

հերմիտալու երեւոյթ չունեցող մազերէն մէկմէկ հիւսք ականջուն վրայէն անցուցած եւ դուրսին սեւ կաղով ծածկած բողբոջիկ աշխարհէն զառնած երկու քոյրերու կը նմանին : Գիտի՞նք տեղ բռնելու համար զոյանքին ձկնորսի մը ուսուցանելու պէս լարած են եւ յայտնի կը տեսնուի որ իրենց գրաւած տեղը չորս հոգի հանգիստ կրնան նստիլ : Օրիորդը իր տեղը նախապահարկին կը թողու եւ այս վերջիններուն կը մօտենայ :

— Եկուր, աղջիկս, կ'ըսէ գէր կինը աչկն ծախ օրորուելով եւ մի եւնոյն առան ժպտելով իր լիններէն դուրս ցըցուած աստուածները կը ցոյցնէ — մնա՛ր մարդոց համար պահիր էինք սա տեղը ամա, ասոր չեկան, քեզի ալ մեղքեցանք չիտակը, հէմ խեղ է — ամանիկ չէ՞, քուրսիկ . . .

— Հապա՛, կ'ըսէ քիչ մը տակն նիհար քուրսիկը եւ իր չըմաղկոտիս զոյանքը կ'աճիտէ :

Օրիորդը չորսակալութիւն կը յայտնէ եւ կը նստի :

Կիւր վերջացած է : Եկեղեցւոյ ժամեղութիւնը աւարտած են, ամէն ոք մեկնած է, բացի այն երկու կիներէն որք տակաւին իրենց խօսակցութիւնը կը շարունակեն : Ժամեղ աղքատը վրայ կը հասնի եւ իր խաղաղ ձայնն է որ հիմա կը լսենք եկեղեցիին ամալութիւնը :

— Հայրեցեք, հանրմներ, քիչ մըն ալ ճամբան խօսեցէք, ժամուն դուրս արդեւ :

Յ. Պ.

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ի Տ Ա Ն Ի Ա

Պարի քաղաքին կը գրեն թէ անցեալ չարաթ փետր. 8/20ին, եկեղեցիի մը դուրսն առեւ գտնուելու են երկու ծերերու դիակներ : Այդ խեղճերը մեռած էին անօթութեան :

— Հոռոյն կը հարցուն թէ անգործ բանտներուն խցիկը արտաքոյ կարգի կրեւորութիւն կը տեսնայ : Այժմ ամէն ոք կը յայտարարէ թէ կրեւր Հոռոյն մէջ կ'ապրեն թշուառութիւն չէր տեսնուած : Հոռոյն քոյր ժողովուրդը մեծ անհաւատութեան մէջ է, անգործ բանտներու պատճառաւ :

Ա Ս Տ Ր Ի Ա

Ի վերին փետր. 10/22ին երկու շաբթի օր, 5,000 դործաւոր հաւաքուելով բողբոջներ են որ ճամբաներու շինութեան համար աշխատութիւնը տակաւին չեն բռնկուած :

Ռ Ռ Ս Ս Ա

Բեղադուրէն կը հաղորդեն թէ անհիմն է այն լուր եթէ վարսակի արտածման արդիւրը քիչ ատենէն պիտի վերցուի :

Ռ Ռ Մ Մ Ա Ն Ի Ա

Երեսփոխանական ժողովին նոր ընտրութիւնը վերջացան : Ուրիշ արարանն այժմ կը թ

ՏՕԲԹ. ԴՐԻԳՈՐ ԷՖ. ՃԻՎԱՆԵԱՆ

Հ Ո Ր
ԲԱՌԱԳԻՏԷ

ՀԱՅԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ՅՕԻԻՆԵԱՑ

ՄԻՄՈՆ ԳԱՐԱՄԱՃԵԱՆ

Fünf 30,000

Տպագր. Նշան 4. Պէրպէրեան

ԿԱՐԱՊԵՏ ՆՈՐԱՏՈՒՆԿԵԱՆ
Վաճառատունն Գեղի և թօնափրկի

Կ. Պօլիս, Պահլէ-Կալիու, Համլիսիէ ճառսէ,
շահարափաճաւ Հաճի Պէֆր աղաի խաւնորի դիւնացի կողմը

Plata 34

Բնօր Էներ ամեն տեսակէն, Պէգիկի եւ այլ խաղի քղքեր եւ ճարֆք: Ճաշխաւոր խուսքներ, քաշիկնակ, գուշպպ, հոտաւտէտ նիւքեր, քորքովտէ, հովանոց, գաւազան, շատիկ-կաջոջ եւայլն:

ՏՊԱՐԱՆ
ԹԱԳԻՈՐ ՍԱՆՃԱԳՃԵԱՆ

Մեծ Փողոց Բերայ, Հալեպ խաչը (Cité d'Alep)

Տպարանս սյա անցում կբզալ ծանուցանել Արցոյ Հասարակութեան ե իւր գլխաւոր անհետողոք ին, զայադեղաւից ճրութիւն ե մախութեան վաւա-
րեալ լան ինումը ին գլաւորը (ինչպիսի ցարա ապաւանուում է), ե
ւսնոր երուղաւից գործիւնրոլ կբ զայադուրիւ Օրագրե (ինչպիսի այմ
ՅՈՒՆԵՍԿՈ, Գրիւ, Տնտաւնե, Հաւուրեղոյց, Տեղեկաւոր, Զոքարեալան, ի
մախաւոլալ, Հաւաղալոր, ճկալաւոր, Ծանուցում, Մախաղ եւայլ):

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ԱՅՅԵՔԱՐՏԻՅ

Միպողական խաղաղության համար **ԶԿԱՆՈՒՄ** զինեցին
 և կիրառեցին օրերն եւ քաղ է:

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ
ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՅՑԸ

1892 Յունվար 21 Չորեքշաբթի օրէն սկսեալ մինչև 3 Մարտ

ሚኒስቴር ስራ ሚኒስቴር

[illegible]

1 30 Գեղացիք արնով գուգուռն օրծառք պէշերթմ.
1 35 Եկեմք մեզպ պեղբք թարպ, եհնիք, Մերկ
ր Տնար, պեղբք արնով գուգուռն օրծառք պէշերթմ.
1 30 Վճիկը, չնեմք պէյլ, գուգուռն
1 35 Պեղպք բաշալպ, չնեմք գանդ, ա. Տնար
գանտ, փանթը, չնեմք պէյլ, գուգուռն
2 10 Պեղպք բաշալպ, եհնիք, չուպղ, գանդ, պղջմ
ր, ա. Տնար, գանտ, արնով չնեմք պէյլ, օրծառք
գուգուռն, իսկիկիկ պեղբք, գուպղաւ աշ
2 30 Եկեմք մեզպ պեղբք թարպ, եհնիք, իսկ
մերկ, ր Տնար պպկը արնով գուգուռն օրծառք
2 50 ր. ա. Տնար մեզպ պեղբք թարպ, ա. Տնար
բաշալպ, չաղկ, գանդ, ա. Տնար գանտ, փանթը
գանթը, չնեմք պէյլ, գուգուռն, իսկիկիկ
3 20 Եկեմք մեզպ պեղբք թարպ, եհնիք, իսկ
մերկ, պղջմ աշ, ր Տնար պպկը արնով գուգուռն
բաշալպ օրծառք պէշերթմ աշ
4 35 Եկեմք մեզպ պեղբք թարպ, պէյլ, բշալպ, բշալպ
չնեմք գանդ, ա. Տնար գանտ, փանթը
չնեմք պէյլ, գուգուռն, պէշերթմ աշ
4 30 Եկեմք մեզպ պեղբք թարպ, եհնիք, իսկ
մերկ, մերկ, պղջմ աշ, ր Տնար պպկը արնով
գուգուռն օրծառք պէշերթմ աշ
6 — Եկեմք մեզպ պեղբք թարպ, եհնիք, մերկ
պղջմ աշ, ր Տնար պպկը արնով գուգուռն օրծառք
պէշերթմ աշ
7 — Մերկ ր, ա. Տնար գանտ, արնով չնեմք
պէյլ, օրծառք գուգուռն, պէշերկ, իսկաւ
7 10 Եկեմք մեզպ պեղբք թարպ, պէյլ, բշալպ, բշալպ
չնեմք, մերկ, գանդ, ր, ա. Տնար գանտ, արնով
չնեմք պէյլ, գուգուռն օրծառք պէշերթմ իսկ
7 45 Ա, ր, ա. իսկ, եհնիմք մեզպ պեղբք թարպ, եհնիք
մերկ, ր Տնար պպկը արնով օրծառք պէշերթմ
8 45 Մեզպար, պէշերթմ, թարպ պէյլ, բշալպ, բշալպ
չնեմք գանդ, ա. Տնար գանտ, փանթը
չնեմք պէյլ, գուգուռն, իսկիկիկ
9 — պէշերթմ թարպ, եհնիք, իսկ եհն պղջմ աշ, ր
Տնար արնով օրծառք պէշերթմ աշ
10 — Եկեմք մեզպ պեղբք թարպ, եհնիք, մերկ, ր
Տնար պպկը արնով գուգուռն օրծառք պէշերթմ

3 — Ղեշեթ. օրժք. արնալ. պեպեք բուսելի
հիսար մերկ. ենիք. թարս. պեղքք. մե-
ղապարսիս. ենիքմաշալե
3 15 Խւսի. գուղի. պէլլալ. չնկի. վանք. գանտ.
ու. հիսար գանիշ. չպղլ. բաշապ. պէլլալ
թարս. պեղքք. մեղալ. ենիքմաշ.
4 05 Գապիթ. իւսի. պշեթ. գուղի. օրժք. պէլլ.
չնկի. արնի. գանտ. ալ. ր. հիսար գանիշ.
մերկ. թարս. պէլլալ. պէլլ. թարս. պեղք.
մեղապարսիս. ենիքմաշալե
4 15 Պեշեթ. օրժք. գուղլ. արնի. պպեք. ր. հա-
պոյք. թ. իսնի. թ. թարս. թ. թարս. պեղք.
մեղապարսիս. ենիքմ.
5 20 Խւսի. պշեթ. թ. գուղ. օրժալեղ պ. պէլ.
Չնի. Սնի. ք. Դանտ. ալ. ր. հիսար գանի-
մերկ.
5 15 Խւսի. պշեթ. օրժալեղ գուղ. չն-
արնի. ք. պէպ. ր. հիս. Մեր. ենիք. քեղ
Թար. Պ. արեք Մըլ. պար. ինիքմ. ր. ալ.
գապիթ. իւսի. պշեթ. ինիք. օրժք.
պէպ. ք. ր. հիսար. մերկ. օրժք. պէլլ.
թարս. պեղքք. մեղապ.
7 — Պշեթ. իսնի. գուղիք. պէլլալ.
չնի. արնի. գանտ. ր. հիսար պոյաշ. գանի-
մերկ. թարս. պեղքք.
8 30 Պշեթ. օրժք. արնի. պպեք. ր. հիսար մերկ.
ենիք. թ. Թարս. պար. մարս. ենիքմաշ.
9 20 Ղեշեթ. օրժալ. գուղլ. արնալ. ր. հիսար
պոյաշ. ենիք. պէլլալ. թ. թարս. պեղքք.
մարս. ենիքմ.
10 15 Գապլ. պէլլ. գուղ. գուղ. Պշեթ. չնի. գր.
Արսի. ք. գանտ. ալ. ր. հիս. Մեր. ենիք.
ենիք. ք. ըլ. ԿՏՏ. պէլլալ
10 20 Պշեթ. օրժք. ր. չն. Սն. չնի. ք. Դանտ.
Թարս. Մեր. Սն. ենի. Արս. պէլլ. ալ.
Մէլ. ենիք մաշ.
10 05 Գապ. գուղ. յւլլալ. չնի. վանք. գանտ.
ալ. ր. հալ. չնի. ըլ. պէլլալ. թար. մեղ.
ր. ալ. գապալ
11 20 Պշեթ. օրժք. արնի. պպ. ք. հիսար մեր.
ենիք. թարս. պեղք. ենիք.
11 10 Խւսի. գուղ. պէլլալ. չնի. վանք. գանտ. իսն.
ու. հիս. գանի. չնալ. ըլ. պաշ. պպ.
11 30 Պշեթ. գուղ. օրժք. պէլլալ. չնի. վանք.
12 — Պշեթ. օրժք. օրժք. արնալ. պէպ.

ԱԶԴ. Յովհաննէս Վ. Թումայեան,
22 տարի անընդհատ վիճենա ուսում.
սիրութեան պարսպած է, պատրաստ
թէ՛ առանձնական եւ թէ՛ զպրոցական
սախտութիւն յանձն առնուլ, ի մաս-
նոր Գերեզմութեան, Հայկական Դ
ան, Փրկութեամբ թեան, Բերանու

նախան զհառութեան , բարձրագոյն կրօ-
նախիառութեան եւ ուրիշ լիեղացու վար-
ժարանախան ուսմանց :

Դասառութեան փափաքովք խմբա-
գրութեանն միջոյաւ կրնան բանակցու-
թեան մէջ մտնել :

ԻՏԱՐԷՒ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

1306 ԳՐԱՅ 3-ՆԷՆԻ 18րդ ԵՐԿԱՆԱՔԻՆԻ
ԴԵՆ ԳԼԵՆ ԴՆՈՐ ԿՈՐԵՆՆԱՆԻՆԻ ՄԵՐ
ՏՐԱՅԻ ԴՆՆ ԵՐԻՆԵԼԻՆ ԻԿԱՐԵՆԻ ՄԻՆԱՆ
ԵՆ ԶԳԵՆԱՆԱՅ ԺԱՏԱՆԿԱԳՐԵՐ:

ԳԱՐԱՊԵԿԱՆ ԳԻՐ

երկուշաբթի եւ հինգշաբթի երեկոյ-
ներ ժամ 11 ին Սիւրբէճիի նաւամատոյ-
ցէն չղզնաւ մը մեկնելով Ռօտսթօթ, կա-
նա, Ուրա, Սիւրբէճի, Շարէճոյ, Գա-
րայիկն ու նաւատոյցներն հանդիպելով
Էրտէկ կը հասնի. չորեքշաբթի եւ չարակ
ստաւօտները Էրտէկէն մեկնելով Փաչա
Լինանը, Մարմարա, Բիւլճիկ, Սիւրբէ-
ճի, Ուրա եւ Կանոջ նաւամատոյցներն
հանդիպելով Ռօտսթօթ կը հասնին. Ռօտս-
թոյցէն եւս հինգշաբթի եւ կիրակէ ա-
ւառօտները մեկնելով Պոլիս կը վերա-
գանաւ :

ՆԻԿՈՄԻԴԻՈՅ ԳԻԾ

Շարափէ, կրեքշարփի եւ հնգշարփի օրերը առաւօտան ժամ 2-ն Սիւրբ-Տէի նաւամատոյցն չոդեմաւ մը եղնելով եւա-
լօվա, Տարքճա, Գարսումաւ, Տէլիւրճն-
տէշեւի, Էլէկլի, Գաղղլլը, Փօնճա եւ
Տէքլան նաւամատոյցներն հանդիպելով
Նիկիոյիցա պիտի երթայ եւ մի եւ նոյն
օրերը մի եւ նոյն ժամուն վերոյիշեալ նաւ-
ամատոյցներն հանդիպելով Կամուրջ կը
վերադառնայ :

ፖሊሲና ፍቅር

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1892 Յունի. 24 Զորե.քյարթի օրէն սկսեալ մինչև Մարտ 3

Բացի կերակուրից և բուսական եղբայրներից
կոսմոսը իջնող շնչունամոց երկու կոնֆիդենցիալ
Ժ. Վ.

1 35 Եւհնիմ. մէզարգ. պէղջիւք. Թարսպ. եւհնիք. (եւհնիք շուքին հետ պիտի հաս- 3
գըրկուի) 2
2 30 Եւհնիմ. մէզար. պէղջիւք. Թարս. եւհնիք. Թրիքեան ր. հնար. (ր. հնարի շուքին հետ պիտի հարցորակցին 2
2 50 ր. ա. գալաթ մէզար. պէղջիւք. Թարսպ. պէլըզ անկից մինչեւ գահուռւ անտի տակաւան եղբիւր հասամտոյցիներ հանդիպելով օրթիք. ե. գահու. շուքին հետ պիտի հարցորակցին ուղարկ օրեւը օրթուքէ զատ լաւնիք. Էհնկ. պէլ. յլ. գաւռ. պէշիկն աշ 2
3 20 Եւհնիմ. մէզար. պէղջիւք. Թարս. եւհնիք. Թրիք. մրկ. պղտմ. ր. հնար. (ր. Հիսարի շուքին հետ պիտի հարցորակցին 3
22. օրթ. 3 30 ր. պէպէք Արի. ր. Գր. Պր. Գր. Գր. Գր. պիտի հանդիպի) 3
4 30 Եւհնիմ. մէզար. պէղջիւք. Թարսպ. եւհնիք. Թրիքեան մրկ. պղտմ. ր. հնար. պէպէք պէշիկ. (ա. ր. օրեւը արիւ. գաւռ. օրթիւք) 38
6 — Եւհնիմ. մէզպ. պէղջիւք. Թարսպ. եւհնիք. Թրիք. մրկ. պղտմ. ր. հնար. պէպէք արիւ. գաւռ. օրթուք. պէշիկ. 19
7 — Եւհնիմ. մէզար. պէղջիւք. Թարսպ. պէլըզ գալաթ. եւհնիք. մրկ. գալաթեան ր. ա. հնար. գահու. արեւալա. Էհնիկէք. պէլ. յլ. ր. օրթուք. գաւռ. պէշիկ. իւս. 25
8 — ա. ե. գալաթ. Եւհնիմ. մէզար. պէղջիւք. Թարսպ. եւհնիք. Թրիք. ր. հնար. պէպէք արեւալ. գաւռ. օրթուք. պէշիկ. 20
1—0 մէզարգ. պէլը. Եւհնիք. եւհնիք. մրկ. ր. հնար. արեւալ. օրթուք. պէշիկ. 32

[illegible][illegible]

ԻՍԿԻԻՏԱՐ ԵՐԹԵԻԵԿՈՂ ՇՈՐԵՆԱԻՔ

ՀԱՐՈՒՄ ԻՍԿՈՒ ԻՄԻ ԼՐԹԻԿԻՆՈՂ

[illegible]

Շ Ո Ր Ե Ն Ա Ւ Ք

3 — Հարեմեն Սալաճազ (բացի կերպիկէ) (ուր. օրեքը 3 30 ին)
4 30 » » (բացի ուրբաթէ) (ուր. օրեքը 3 30 ին)
0 40 » » (բացի ուր. ե կիր. օրեք) (ուր. օրեքը 3 30 ին)
1 25 » » (ուր. ե կիր. օ. 10 45ն)
2 30 Կոմունըվէն Հարեմ Սալաճազ (բացի կերպիկէ) (ուր. օրեքը 3 30 ին)
4 — Կոմունըվէն Հարեմ Սալաճազ (բացի ուր. օ) (ուր. օրեքը 3 30 ին)
0 10 Կոմունըվէն Հարեմ Սալաճազ (բացի ուրբաթ ե կիր. օրեքը)
10 Կոմունըվէն Հարեմ անտի Սալաճազ (կիրաւ կի ե ուրբաթ օրեքը օրեք օրեք 10 30 ին),

ԵՒ

ԳԱՎԱԹԱՇԻ ՄԻՉԵԻ ԿԱՌԱՐԱՐՁ
ՇՈՐԵՆՍԱՌՈՅ ԺԱՄԵՐԸ

45 Իսկիւտարէն Գազաթաշ Արքէճի
35 Իսկիւտարէն Արքէճի
— Իսկիւտարէն Արքէճի
30 Իսկիւտարէն Արքէճի
30 Արքէճիէն Իսկիւտար
15 Արքէճիէն Գազաթաշ Իսկիւտար
30 Արքէճիէն Իսկիւտար
30 Արքէճիէն Գազաթաշ Իսկիւտար

ԴճԱՒ.— Օրը միապատու եղած ասոնն շրջիկ
ը իտան անտուրիս տեղու անտի թիւսն: